

ПЕРСПЕКТИВИ АДАПТАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ДО СТАНДАРТІВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ У СФЕРІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ

М. СТЕФАНЧУК

*кандидат юридичних наук, доцент,
старший науковий співробітник
юридичного факультету
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка*

Європейський Союз (далі — ЄС) є унікальною формою міждержавної співпраці. Саме тому для спрощення вступу у правовідносини та створення максимальних гарантій захисту і здійснення суб'єктивних цивільних прав на території ЄС постійно вдосконалюється застосування новітніх технологій ідентифікації фізичних осіб та впровадження і захист біометричних документів. Забезпечення безпеки персональних даних, включаючи біометричні паспорти, є ефективним методом захисту основних прав і свобод людини, а також однією з основних умов формування спільного простору внутрішньої безпеки України та ЄС. Підвищення якості безпеки документів із використанням біометричних систем ідентифікації особи є пріоритетним і перспективним напрямом та завданням розвитку співпраці для обох сторін. Впровадження нових біометричних документів відповідає загальносвітовій тенденції, а вироблення подальших напрямів розвитку різних питань

ідентифікації фізичної особи є актуальним науково-практичним завданням.

Держави — члени ЄС розробляють різні підходи до забезпечення безпеки громадян із використанням сучасних технічних засобів та інформаційних носіїв. Одним із них є підвищення вимог до документів, котрі засвідчують особу, а також низка нововведень із використанням нових технічних можливостей, таких як біометричні дані.

Метою дослідження є визначення перспектив удосконалення та адаптації законодавства України до стандартів ЄС у сфері правового регулювання ідентифікації фізичної особи.

Досліджуючи зазначене питання, слід звернутися до праць таких вітчизняних учених, як: Ю. Базанов, В. Брижко, Ю. Гелич, М. Гуцалюк, О. Дмитренко, Р. Майданик, А. Пазюк, В. Цимбалюк, А. Чернобай та ін. Крім того, питання ідентифікації особи розкриті в законах України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», «Про Державний

реєстр фізичних осіб — платників податків та інших обов'язкових платежів», постановою Кабінету Міністрів України від 6 листопада 1997 р. № 1232 «Про заходи щодо запровадження ідентифікаційних номерів фізичних осіб — платників податків та інших обов'язкових платежів», від 15 березня 2006 р. № 327 «Про створення Державної інформаційної системи реєстраційного обліку фізичних осіб та їх документування» тощо. Основні європейські стандарти в інформаційній сфері закріплені в Директиві № 95/46/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 24 жовтня 1995 р. «Про захист фізичних осіб при обробці персональних даних і про вільне переміщення таких даних» (далі — Директива № 95/46/ЄС), Директиві № 97/66/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 15 грудня 1997 р. «Про обробку персональних даних і захисту права на невтручання в особисте життя в телекомунікаційному секторі» та Конвенції Ради Європи від 28 січня 1981 р. № 108 «Про захист осіб стосовно автоматизованої обробки даних особистого характеру» та ін. [1]. Однак існує безліч прогалин і неточностей, що сприяють порушенню права на захист інформації про фізичну особу.

Первинним й одним із найважливіших суб'єктів цивільного права є фізична особа. Враховуючи останні тенденції розвитку законодавства, які спрямовані за захист прав людини і громадянина, можна відзначити, що ці права нерозривно пов'язані з кожною конкретною фізичною особою, яка, беручи участь у правовідносинах, має бути належним чином ідентифікована задля здійснення своїх суб'єктивних прав. Саме тому всі європейські країни приділяють особливу увагу інституту цивільно-правової ідентифікації особи.

23 грудня 2015 р. розпорядженням № 1428-р Кабінету Міністрів України було схвалено Концепцію створення національної системи ідентифікації громадян України, іноземців та осіб без

громадянства (далі — Концепція), яка встановлює загальні принципи та порядок створення національної системи ідентифікації громадян України, іноземців та осіб без громадянства й розроблена на виконання рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 липня 2015 р. «Про додаткові заходи щодо запровадження безвізового режиму між Україною та Європейським Союзом», введеного в дію Указом Президента України від 18 серпня 2015 р. № 478 [2]. Це стало основоположним кроком у вдосконаленні питання ідентифікації фізичних осіб, оскільки Концепція визначає напрями, етапи і строки створення національної системи ідентифікації громадян України, іноземців та осіб без громадянства, що дасть змогу здійснювати достовірну ідентифікацію та встановлення законних даних про особу, видавати сучасні і захищені ідентифікаційні документи, а також надавати громадянам України, іноземцям та особам без громадянства високоякісні державні послуги.

Запровадження Національної системи ідентифікації фізичних осіб є необхідним кроком, адже ідентифікація фізичної особи як процес розпізнавання системою або людиною певної особи базується на так званій «первинній ідентифікації», яка здійснюється і засвідчується конкретним уповноваженим представником держави і підтверджується фіксацією індивідуальних (зокрема біометричних) ознак фізичної особи. Станом на сьогодні це відцифроване зображення обличчя особи, її підпис та, в окремих випадках, відбиток одного чи декількох пальців. Такі дані про особу можуть бути використані для її ідентифікації. Основною властивістю таких даних є їхня однозначність і правдивість. Однак слід враховувати і той факт, що деякі ознаки фізичної особи (що є вирізняльними), можуть змінюватися (наприклад, зовнішність, підпис). Саме тому фіксація ідентифікуючих ознак фізичної особи у Націо-

нальній системі ідентифікації має постійно оновлюватися, щоб перебувати в актуальному стані. При цьому надзвичайно важливо розрізняти питання ідентифікації особи і більш ширшого поняття — індивідуалізація.

Уточнюючи позицію деяких науковців, які зазначають, що ідентифікація — це надання об'єкту унікального імені або числа. Встановлення справжності полягає у перевірці, чи є особа або об'єкт, який перевіряється, насправді тим, за кого себе видає. Ідентифікаційні документи фізичної особи — це документи у вигляді картки встановленого зразка, що є матеріальним носієм інформації про фізичну особу персонального характеру, яка міститься у певному реєстрі [3]. Варто додати, що ідентифікація за своєю суттю є процесом ототожнення конкретної особи та зафіксованих про неї персональних відомостей. Такі відомості можуть фіксуватись як у конкретних базах даних, так і в свідомості інших осіб (наприклад, щодо акторів, співаків, письменників, які використовують псевдоніми).

Під час здійснення суб'єктивних цивільних прав, особа учасника правовідносин ідентифікується за відповідним документом. Згідно з Законом України від 20 листопада 2012 р. № 5492-VI «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» ідентифікуючі документи поділяються на:

1) документи, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України (паспорт громадянина України; паспорт громадянина України для виїзду за кордон; дипломатичний паспорт України; службовий паспорт України; посвідчення особи моряка; посвідчення члена екіпажу; посвідчення особи на повернення в Україну; тимчасове посвідчення громадянина України);

2) документи, що посвідчують особу та підтверджують її спеціальний

статус (посвідчення водія; посвідчення особи без громадянства для виїзду за кордон; посвідка на постійне проживання; посвідка на тимчасове проживання; картка мігранта; посвідчення біженця; проїзний документ біженця; посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту; проїзний документ особи, якій надано додатковий захист).

Але все одно пріоритетним документом для ідентифікації фізичної особи на території України залишається паспорт громадянина України. До відомостей персонального характеру, які містяться у паспортних даних, у ДСТУ 3389-96 «Картки ідентифікаційні. Ідентифікаційна картка особи — носій біометричної інформації» віднесено фото громадянина, ідентифікаційний номер, ПІБ (прізвище, ім'я та по батькові), стать, місце та дата народження, особистий підпис, місце проживання (реєстрація), належність до військової служби, група крові, сімейний стан і відомості про дітей [4].

Джерелами документованої інформації про особу є видані на її ім'я документи, підписані нею документи, а також відомості про особу, зібрані державними органами влади та органами місцевого самоврядування у межах своїх повноважень [5].

Відповідно до ст. 2 Закону України від 1 червня 2010 р. № 2297-VI «Про захист персональних даних» персональні дані — це відомості або сукупність відомостей про фізичну особу, яка ідентифікована або може бути конкретно ідентифікована [6]. Персональна інформація виражена в об'єктивній формі. У період розвитку інформаційних систем, бази даних стали основним матеріальним ресурсом, який використовується для збереження та отримання доступу до інформації про персональні дані фізичної особи. Питання правового захисту таких відомостей стоїть на першому місці в інформаційному суспільстві [7].

Основні положення Директиви № 95/46/ЄС відображені в Законі України «Про захист персональних даних». Термін «база персональних даних» був введений в українське законодавство і саме це стало додатковою гарантією охорони персональних даних. Зазначений Закон приймався з метою врегулювання правовідносин та імплементації у вітчизняне законодавство норм щодо інформації про особу. Однак варто зазначити, що інформація про особу, спрямована на її ідентифікацію, повинна мати обмежений доступ [6].

Персональні дані, ідентифікаційний номер та ідентифікація даних належать до групи інформації, яка потребує найбільшого дослідження і захисту. Значний розвиток інформаційних технологій, зокрема у сфері розробки та впровадження програмного забезпечення, розповсюдженість баз персональних даних не лише полегшують життя громадян, а й створюють ризик неправомірного втручання у приватне життя фізичних осіб [8].

Захист інформації про особу гарантовано Конституцією України і полягає в тому, що заборонено збирати, зберігати, використовувати та поширювати конфіденційну інформацію про особу без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини. Але вітчизняним законодавством не повністю визначено режим збирання, зберігання, використання і поширення інформації про особу. Закон України «Про інформацію» закріплює лише загальні принципи доступу громадян до інформації, що стосується їх особисто. Механізм реалізації зазначеного права належним чином не визначений. Відсутнє й регулювання використання конфіденційної інформації про особу [9; 10].

Сьогодні в Україні інформаційна взаємодія баз персональних даних різних реєстрів не здійснюється належним чином, їх дані часто не сумісні,

жоден із реєстрів не охоплює все населення країни. Це створює перешкоди при здійсненні ідентифікації фізичних осіб, а іноді й унеможлиблює отримання органами державної влади та органами місцевого самоврядування достовірної інформації про населення для виконання покладених на них завдань належним чином [3].

Основною ідентифікаційною ознакою є ім'я фізичної особи, хоча досить часто його недостатньо для визначення її відповідності. Здійснивши аналіз законодавства, можна зазначити, що основні критерії для ідентифікації встановлюються на підставі документів, які посвідчують особу володільця і фіксацію в письмовій формі:

- прізвища та імені;
- дати народження;
- адреси особи.

Хоча насправді ідентифікаційних ознак фізичної особи існує набагато більше.

За загальним правилом, особа бере участь у цивільних відносинах від свого імені. Зі значним поширенням електронних (віртуальних) і новітніх комунікаційних й операційних технологій, електронних гаманців, електронних документів, реєстраційних процедур все необхіднішою стає цифрова ідентифікації особи при здійсненні своїх цивільних прав [8].

Нині юридична система, яка регулює права людини на ім'я, у багатьох країнах починає працювати з моменту народження. Так, у нормах Міжнародного пакту про громадянські і політичні права від 19 грудня 1966 р. міститься імперативне правило, згідно з яким кожному дитину слід зареєструвати негайно після народження і дати їй ім'я. Оскільки імена деяких фізичних осіб повністю збігаються (збігається їхнє прізвище, ім'я та по батькові), для встановлення тотожності кожній людині видається документ, що засвідчує особу. У ньому вказуються додаткові відомості (наприклад, дата і місце

народження, громадянство або його відсутність), що дають можливість з певним рівнем вірогідності ідентифікувати фізичну особу [1].

Оскільки чинне цивільне законодавство не здатне забезпечити бажаний рівень захисту прав і законних інтересів громадян при використанні таких засобів індивідуалізації, стає очевидним, що іноді необхідні унікальні дані, які виключають повторюваність і притаманні лише одній особі. І такі ознаки існують. Наприклад, кожна людина з народження має визначальні ознаки, властиві тільки їй (унікальні дані). У науці їх називають біометричними персональними даними. Саме вони слугують додатковими засобами, що дають змогу із високим рівнем впевненості ідентифікувати фізичну особу як суб'єкта цивільних правовідносин.

Однак тотальне використання фізіологічних ознак для ідентифікації осіб, що здійснюють професійну діяльність у сфері ринкових відносин, істотно ускладнить цивільний оборот. Це одна з причин пошуку суспільством нових і більш зручних засобів індивідуалізації для фіксації здійснення конкретними суб'єктами тих чи інших юридично значущих дій. До таких засобів входить електронний підпис, ідентифікаційний номер платника податків та інші засоби індивідуалізації, забезпечені декількома рівнями захисту. Порядок й умови застосування зазначених персональних даних детально регламентуються нормативними правовими актами, визнаються світовою спільнотою й активно ними використовуються.

Згідно з положеннями, прийнятими Європейською Комісією, системи ідентифікації біометричних даних залежно від свого призначення поділяються на громадянську ідентифікацію (системи *Civil ID*), а також автоматизовані дактилоскопічні інформаційні системи — АДИС (*AFIS*). Криміналістичні (поліцейські) додатки вимагають зняття відбитків усіх десяти пальців, отриманих

простим прикладанням, у той час як для цивільних систем ідентифікації було досить відбитків всього двох пальців. Людина прикладає кожен палець до сканера, який формує його цифрове зображення. Як громадяни ЄС, так і іноземці, які бажають в'їхати на його територію, повинні пройти ідентифікацію 1 800 характеристик особи, відбитків пальців. Вся необхідна інформація міститься у національних базах даних *SIS* (нині — *SIS II*) кожної країни, а доступ до неї здійснюється через систему *Visa Information System* (Візова Інформаційна Система — *VIS*) [1; 11].

З метою впровадження в Україні найбільш успішних заходів, які сприяють встановленню демократичних принципів у сфері використання інформації про особу, створено Державне агентство з питань електронного урядування.

Для ефективної розробки і впровадження зазначених технологій потрібно створити національну систему ідентифікації громадян України, іноземців та осіб без громадянства, що сприятиме:

- легкому використанню послуг, що надають державні органи;
- здійсненню населенням контролюючої функції;
- забезпеченню прав і свобод людини;
- ствердженню демократії;
- використанню стандартів ЄС;
- застосуванню сучасних інформаційних технологій;
- контролю за проведенням виборів;
- встановленню захисту від терористичних загроз, зменшенню кількості правопорушень.

Водночас на необхідності таких перетворень акцентовано увагу і в Плані дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України.

Комплексна ідентифікаційна реформа, зокрема поетапне переведення в електронну форму й аналіз старих ідентифікаційних документів, зміна застарілої форми діловодства, впровадження

нових стандартів і процесів, є основними напрямками у сфері вдосконалення ідентифікації фізичних осіб [2].

При створенні єдиної цивільно-правової системи засобів ідентифікації громадян слід застосовувати такі принципи:

- ідентифікація громадян здійснюється безпечними для здоров'я способами, які пройшли комплексну апробацію на практиці;
- застосування системи ідентифікації фізичних осіб не повинно порушувати їхніх прав і свобод, зокрема релігійних;

- персональні дані громадян мають розміщуватися у таких умовах, які забезпечують комплексну безпеку від їх несанкціонованого використання.

Національна система ідентифікації громадян України, іноземців та осіб без громадянства передбачає запровадження таких нововведень:

- основний документ, що посвідчує особу, — паспорт громадянина України — видаватиметься у формі картки, захисні знаки та функціональні характеристики якої зменшують ризик фальсифікації бланка до мінімуму;

- діти з народження будуть ідентифікуватися через ідентифікаційні документи батьків;

- буде вироблено надійний механізм верифікації персональних даних, які вносяться до посвідчення особи, що до мінімуму скорочує ризик видачі паспорта громадянина України у формі картки з фальсифікованими/неправильними даними;

- верифікувати дані, внесені до ідентифікаційного документа, стане можливим дистанційно за допомогою відповідного електронного сервісу; Єдиний державний демографічний реєстр дасть змогу використовувати електронний сервіс ідентифікації особи уповноваженим органом у межах, встановлених законодавством;

- будь-яка дія, пов'язана з національною системою ідентифікації громадян України, іноземців та осіб без

громадянства, що призводить до зміни ідентифікаційних даних та/або статусу виданих документів, відображається у відповідних інформаційних системах, інформація про неї буде доступною для уповноважених органів [2].

Перші кроки у реалізації Концепції вже зроблені. Так, відповідно до її положень Національний банк України створив і запровадив високотехнологічну банківську програму з дистанційної ідентифікації фізичних і юридичних осіб клієнтів банків України, назва якої *BankID*.

У результаті переговорного процесу щодо проблеми безвізового перетину кордонів між Україною і ЄС важливим визначено питання запровадження сучасних документів із біометричними даними, що засвідчують особу громадян, їх відповідність вимогам і практиці ЄС у цій сфері. Всі без винятку держави — члени ЄС є учасниками Міжнародної організації цивільної авіації (*ICAO*), що зумовило реалізацію стандартів, передбачених у Документі *Doc 9303 ICAO «Machine Readable Travel Documents»*.

У них зазначено, що електронний паспорт являє собою машинозчитуваний документ, який містить чіп безконтактної інтегральної схеми, на якому зберігаються дані, біометричні характеристики власника паспорта й елемент захисту даних за допомогою шифрувальної технології *PKI*. Саме собою поняття «біометрична ідентифікація» — це загальний термін, який використовується для опису автоматизованих засобів розпізнавання людини шляхом вимірювання її відмінних фізіологічних або поведінкових рис [11].

Також на виконання Концепції, Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» та в межах виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським

Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, в Україні запроваджено процес видачі внутрішніх паспортів нового зразка, а саме *ID*-карток. Такий документ містить фотографію, ім'я, особистий номер, зразок підпису та біометричну інформацію і є сучасною формою носія персональних даних.

Таким чином, можна стверджувати, що вдосконалення нормативно-правової та матеріально-технічної бази у сфері ідентифікації осіб повинно стати одним із ключових напрямів державної політики в сфері здійснення й захисту прав людини загалом і фізичної особи як учасника цивільних правовідносин зокрема.

На сьогодні ми спостерігаємо значні зміни, які відбуваються у всіх сферах інформаційного суспільства. Особливо гостро стоїть питання про захист і збереження інформації про особу як в широкому розумінні (загальна інформація), так і в більш вузькому (персональні та ідентифікуючі дані). Здійснивши аналіз основних відмінностей щодо ідентифікації особи в Україні та ЄС, можна зробити висновок, що вітчизняна юридична термінологія потребує вдосконалення. Зокрема, необхідно ввести класифікацію персональних даних згідно з їх характером, закріпити поняття «загальні персональні дані» та «персональні дані з обмеженим доступом». До першої групи варто віднести прізвище, ім'я та по батькові, дату і місце народження, громадянство, місце проживання, а до другої — інформацію про медичні аспекти, приналежність до етносу, релігійні погляди, ідентифікаційні номери, результати іспитів, матеріальний стан тощо.

У Законі України «Про захист персональних даних» рекомендуємо заборонити збирання, зберігання, використання

та поширення без згоди суб'єкта лише «персональних даних з обмеженим доступом», оскільки загальна персональна інформація про фізичну особу використовується для конкретно визначеної мети — ідентифікації особи. Достатнім аргументом для введення категорії «персональні дані з обмеженим доступом» є положення Директиви № 95/46/ЄС, в якій закріплено, що держави-учасниці забороняють обробку персональних даних, які розкривають расове або етнічне походження, політичні погляди, віросповідання чи філософські погляди, членство у професійній спілці, а також обробку даних, що стосуються здоров'я чи інтимного життя.

Якщо здійснити порівняльний аналіз законів України «Про захист персональних даних» і «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус», можна переконатися, що і зміст персональних даних і їх перелік відрізняються. Тому є нагальна потреба у їхній уніфікації.

Також варто акцентувати правотворчу діяльність у сфері захисту інформації, яка сприяє персоніфікації особи, і яка ще не достатньо врегульована, а саме: дані (метадані), інформація про приватне життя, відомості особистісного характеру, що поширюються особою про себе у соціальних інтернет-мережах тощо. У законодавстві ЄС існує визначення «комунікаційні дані» («метадані»), які полягають у розкритті інформації щодо особи через інтернет-трафік, *IP*-адресу тощо.

Таким чином, Україна, декларуючи себе як сучасну європейську державу, має зробити кроки з удосконалення національного законодавства з метою створення повноцінних гарантій здійснення належної ідентифікації фізичної особи як учасника правовідносин.

ВИКОРИСТАНІ МАТЕРІАЛИ

1. *Інформаційне законодавство* : зб. законодавчих актів : у 6 т. / за заг. ред. Ю. С. Шемшученка, І. С. Чижа. — Київ : Юридична думка, 2005. — Т. 5: Міжнародно-правові акти в інформаційній сфері. — 328 с.
2. *Про схвалення Концепції створення національної системи ідентифікації громадян України, іноземців та осіб без громадянства* : розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2015 р. № 1428-р [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://document.ua/pro-shvalennja-konceptsiyi-stvorennja-nacionalnoyi-sistemi-id-doc254619.html>
3. *Базанов О. Ю.* Шодо реєстрації, ідентифікації фізичних осіб та захисту персональних даних / О. Ю. Базанов, В. М. Брижко // *Правова інформатика*. — 2004. — № 4. — С. 38–48.
4. *Гуцалюк М.* Ідентифікація фізичних осіб в Україні / М. Гуцалюк // *Правова інформатика*. — 2005. — № 3 (7). — С. 43–47.
5. *Організаційно-правове забезпечення захисту інформації про особу (персональних даних)* [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://old.minjust.gov.ua/8071>
6. *Про захист персональних даних* : Закон України від 1 червня 2010 р. № 2297-VI // *Урядовий кур'єр*. — 2010. — № 122. — 7 лип.
7. *Інформаційне забезпечення управлінської діяльності в умовах інформатизації: організаційно-правові питання теорії та практики* : монографія / за ред. Р. А. Калюжного та В. О. Шамрая. — Київ : Гентос, 2002. — 296 с.
8. *Законодавче забезпечення захисту персональних відомостей про особу* [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://nadoest.com/informaciyi-pro-osobu-personalnih-danih-potrebuye-neabiyakoyi>
9. *Конституція України* від 28 червня 1996 р. № 25к/96-ВР // *Відомості Верховної Ради України*. — 1996. — № 30. — Ст. 141.
10. *Про інформацію* : Закон України від 2 жовтня 1992 р. № 2657-XII // *Відомості Верховної Ради України*. — 1992. — № 48. — Ст. 650.
11. *Брижко В.* Е-майбутнє та інформаційне право / В. Брижко, В. Цимбалюк, М. Швець, М. Коваль, Ю. Базанов ; за ред. д-ра економічних наук, проф., чл.-кор. Академії правових наук України М. Швеця. — 2-ге вид., доп. — Київ : НДЦПІ АПрН України, 2006. — 532 с.

REFERENCES

1. *Informatsiine zakonodavstvo* [Information legislation], Kyiv: Iurydychna dumka, 2005, vol. 5, 328 p.
2. *Pro shvalennia Kontseptsii stvorennia natsionalnoi systemy identyfikatsii hromadian Ukrainy, inozemtsiv ta osib bez hromadianstva: rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 23 hrudnia 2015 r. № 1428-r* [On approval of the Concept for the establishment of a national system for the identification of Ukrainian citizens, foreigners and stateless persons: the order of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated December 23, 2015, № 1428-r]. Available at: <http://document.ua/pro-shvalennja-konceptsiyi-stvorennja-nacionalnoyi-sistemi-id-doc254619.html>
3. *Bazanov O. Iu., Bryzhko V. M.* Shchodo reiestratsii, identyfikatsii fizychnykh osib ta zakhystu personalnykh danykh [About registration, identification of individuals and protection of personal data], *Pravova informatyka*, 2004, no. 4, pp. 38–48.
4. *Hutsaliuk M.* Identyfikatsiia fizychnykh osib v Ukraini [Identification of Individuals in Ukraine], *Pravova informatyka*, 2005, no. 3 (7), pp. 43–47.
5. *Orhanizatsiino-pravove zabezpechennia zakhystu informatsii pro osobu (personalnykh danykh)* [Organizational and legal support for the protection of personal information (personal data)]. Available at: <http://old.minjust.gov.ua/8071>
6. *Pro zakhyst personalnykh danykh: Zakon Ukrainy vid 1 chervnia 2010 r. № 2297-VI* [On Protection of Personal Data: Law of Ukraine dated June 1, 2010 № 2297-VI], *Uriadovyi kurier*, 2010, no. 122, 7 lipnia.
7. *Informatsiine zabezpechennia upravlinskoi diialnosti v umovakh informatyzatsii: orhanizatsiino-pravovi pytannia teorii ta praktyky* [Information provision of management activity in the conditions of informatization: organizational and legal questions of theory and practice], Kyiv: Hentos, 2002, 296 p.
8. *Zakonodavche zabezpechennia zakhystu personalnykh vidomostei pro osobu* [Legislative protection of personal information protection]. Available at: <http://nadoest.com/informaciyi-pro-osobu-personalnih-danih-potrebuye-neabiyakoyi>
9. *Konstitutsiia Ukrainy vid 28 chervnia 1996 r. № 254k/96-VR* [The Constitution of Ukraine of June 28, 1996 № 254k/96-VR], *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 1996, no. 30, Article 141.
10. *Pro informatsiiu: Zakon Ukrainy vid 2 zhovtnia 1992 r. № 2657-XII* [About information: Law of Ukraine dated October 2, 1992 № 2657-XII], *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 1992, no. 48, Article 650.
11. *Bryzhko V., Tsymbaliuk V., Shvets M., Koval M., Bazanov Iu.* E-maibutnie ta informatsiine pravo [E-Future and Information Law], Kyiv: NDTsPI APrN Ukrainy, 2006, 532 p.

Стефанчук М. Перспективи адаптації законодавства України до стандартів Європейського Союзу у сфері правового регулювання ідентифікації фізичної особи

Анотація. Питання ідентифікації фізичної особи є надзвичайно важливим, оскільки відбувається стрімка глобалізація, а розвиток інформаційних технологій у сфері оприлюд-

нення персональних даних вже давно вийшов за межі правового контролю. У статті розглянуто особливості ідентифікації осіб, визначено зміст поняття «індивідуалізація», здійснено аналіз основних норм законодавства Європейського Союзу у цій сфері та їх співвідношення з Концепцією створення національної системи ідентифікації в Україні.

Ключові слова: ідентифікація, індивідуалізація, персональні дані, конфіденційність, база даних, законодавство Європейського Союзу.

Стефанчук Н. Перспективы адаптации законодательства Украины к стандартам Европейского Союза в сфере правового регулирования идентификации физического лица

Аннотация. Вопрос идентификации физического лица является чрезвычайно важным, поскольку происходит стремительная глобализация, а развитие информационных технологий в сфере обнародования персональных данных уже давно вышел за пределы правового контроля. В статье рассмотрены особенности идентификации лиц, определено понятие категории «индивидуализация», осуществлен анализ основных норм законодательства Европейского Союза в данной сфере и сопоставлено с Концепцией создания национальной системы идентификации в Украине.

Ключевые слова: идентификация, индивидуализация, персональные данные, конфиденциальность, база данных, законодательство Европейского Союза.

Stefanchuk M. Perspectives of Adaptation of the Ukraine's Legislation to the European Union Standards in the Legal Regulation of the Identification of an Individual

Annotation. The issue of identification of a physical person is extremely important, because there is a rapid globalization, and the development of information technology in the field of promulgation of personal data has long gone beyond the limits of legal control. The author considers the features of the identification of persons, the concept of the category «individualization» is defined. The article analyzes the main norms of EU legislation in this area and compares it with the Concept of the National Identification System in Ukraine.

Key words: identification, individualization, personal data, confidentiality, database, legislation of the European Union.